

ných čitateľov od knižničných služieb. Spoplatňovanie služieb nutne narazí na základné morálne zásady, o ktorých predpokladáme, že by sa mali v knižnici dodržiavať. Máme tu na mysli predovšetkým bezbarierový⁵ prístup k informáciám, rovnosť šancí v prístupe k informáciám, možnosť využívania verejných služieb. V prípade, že nerešpektujeme tieto zásady, dopad je predovšetkým na najzraniteľnejšiu vrstvu spoločnosti – na chudobných.

POZNÁMKY

- ¹ Dokument s nižšou právnou silou nemôže byť v rozpore so súvisiacim dokumentom vyššej právnej sily.
- ² Toto percento zakaždým bude iné a je závislé od pomeru predchádzajúcich čísiel.
- ³ Musíme však poznamenať, že tí pracovníci, ktorí majú priamu zodpovednosť za dosiahnutie plánovaného počtu čitateľov, zvyšovaním poplatkov nie sú vôbec nadšení.
- ⁴ Pri náhodnom výbere webových stránok knižníc sme zaznamenali pokuty od 5 do 400 Sk.
- ⁵ Nemáme na mysli architektonické bariéry.

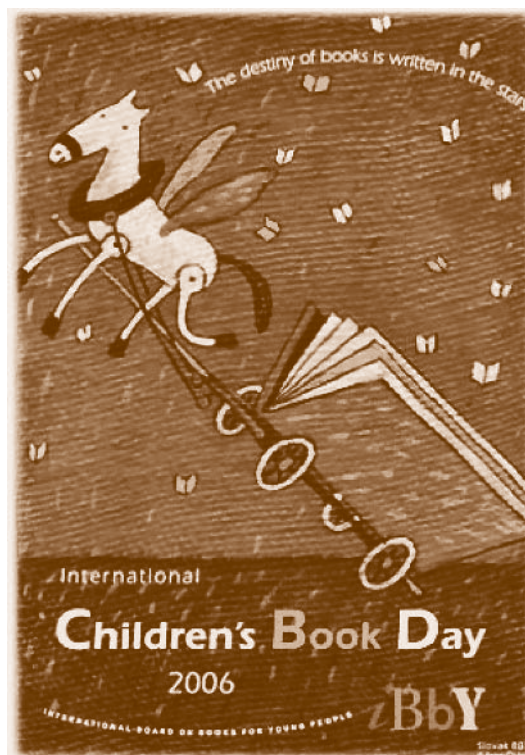
DNI DETSKEJ KNIHY 2006

Mgr. Emília Antolíková *

„Osud kníh je napísaný vo hviezdach,“ znel názov tohtoročného posolstva medzinárodného dňa detskej knihy. Deťom celého sveta ho napísal slovenský spisovateľ Ján Uličiansky. Plagát IBBY (obr. 1) výstižne ilustroval Peter Čisárik, kde zachytil voz naložený knihami, smerujúci ku hviezdám a namiesto hviezd sa na nočnej oblohe jagajú knihy. Tohto roku sa totiž Slovensko stalo krajinou posolstva a v apríli Vranov nad Topľou mestom stretnutia spisovateľov, ilustrátorov, tvorcov detskej knihy, jednoducho centrom všetkých tých, ktorým je detská kniha srdcovou záležitosťou. Podujatie pripravili BIBIANA – medzinárodný dom umenia pre deti, Slovenská sekcia IBBY Medzinárodnej únie pre detskú knihu, Asociácia organizácií spisovateľov Slovenska, Spolok slovenských spisovateľov, Slovenská asociácia knižníc a Hornozemplínska knižnica vo Vranove nad Topľou.

Niekoľkokrát som sa podujatí Dni detskej knihy zúčastnila, ale až keď sa blížili tie naše, pochopila som, že príprava týchto dní je rovnako čarovná ako podujatie samotné. Je šťastím, keď sa na stretnutie so vzácnymi ľuďmi teší nielen riaditeľ knižnice, ale aj samotní pracovníci. V našom prípade to platilo stopercentne. Navyše sa do podujatia aktívne zapojilo Mesto Vranov nad Topľou i kultúrne a vzdelávacie inštitúcie v regióne, takže Vranov dýchal knihou a čítaním už niekoľko týždňov predtým. Možno to bolo aj vzájomnou symbiózou mesiaca marca, ktorý bol plný akcií a krásnych stretnutí s detskými aj dospelými čitateľmi. Ilustrátor a vranovský rodák Ľubo Paľo, ktorý si z BIB 2005 odniesol ocenenie Zlaté jablko, pri príležitosti Dní detskej knihy 2006 vo Vranove nad Topľou pripravil motív (logo), na ktorom zachytil vranky sediace v hniezde z knihy, a tiež vranku letiacu s dobrou knihou a tieto vranky sa rozleteli celým mestom aj okolím. Atmosféra dýchala nielen sviatočnosťou, ale aj srdečnosťou a radosťou. Početnú delegáciu tvorcov detskej knihy viedol Ján Uličiansky – prezident Slovenskej sekcie IBBY, spolu s ním prišiel Peter Čačko – riaditeľ medzinárodného domu umenia pre deti BIBIANA a viceprezident Slovenskej sekcie IBBY, Dušan Roll – generálny komisár Bienále ilustrácií Bratislava, Eva Cíferová – vedúca sekretariátu Slovenskej sekcie IBBY, Gabriela Škorvanková – predsedníčka Book Handicap pri Slovenskej sekcii IBBY, Eva Hornišová – redaktorka časopisu SuperOhník, Mirjana Šišoláková

– redaktorka Slovenského rozhlasu v Bratislave. Prišli takmer všetci, ktorých sme čakali Ružena Andálová, Ján

Plagát IBBY Dni detskej knihy 2006

Beňo, Štefan Kasarda, Ján Navrátil, Jozef Pavlovič, Ivan Szaboó, Jana Šimulčíková, Ladislav Švihran, Jozef Žar-

* Hornozemplínska knižnica Vranov nad Topľou
e-mail: antolikova@slovanet.sk

nay, Július Balco, Gabriela Futová, Alžbeta Verešpejová, Peter Karpinský, Timotea Vráblová, Ľuboslav Paľo, Miroslav Regitko.

Prijemným osviežením bolo divadelné vystúpenie, ktoré pripravilo Centrum voľného času vo Vranove. Nasledovala prehliadka vysunutej expozície Vlastivedného

Slávnostné stretnutie pri príležitosti Dní detskej knihy v priestoroch Hornozemplínskeho osvetového strediska (foto: archív knižnice)

Mgr. Art. Ľuboslav Paľo pri práci v tvorivej dielni (foto: archív knižnice)

Prvé spoločné stretnutie sa konalo v Hornozemplínskom osvetovom stredisku, kde dominovali dve výstavy *Ilustrátori ocenení na BIB 2005* a *Detský domov je môj domov*.

múzea a potom spoločenské posedenie, ktorého hlavným cieľom bolo osobné zoznámenie sa.

Na druhý deň prijal vzácnu delegáciu v obradnej sieni zástupca primátora mesta. Riaditeľ BIBIANY slávnostne

otvoril Dni detskej knihy 2006 vo Vranove a žiaci vranovských škôl potešili prítomných pestrým programom. Spišovatelia sa rozpáchli po školách v meste a regióne, kde na nich čakali ich čitatelia. Knihovníci a učitelia sa stretli v knižnici na odbornom seminári pod spoločným názvom Dieťa a kniha. S prednáškou *Súčasnosť slovenskej knihy pre deti a mládež* vystúpila prof. Zuzana Stanislavová. Mgr. Timotea Vráblová, PhD. nazvala svoje vystúpenie *Podme spolu vstúpiť do knižky, Z rozprávky do rozprávky* sa pustila Mgr. Alžbeta Verešpejová, Mgr. Peter Karpinský, PhD. sa zamerával na komiks v prezentácii *Komiks, hodnota, alebo gýč?* Mgr. Gabriela Futová prehovorila nám knihovníkom, ale aj učiteľom do duše vo svojom príspevku *Ak ide o deti, nehrajme sa na konkurenciu*. Tvorivé dielne s deťmi predviedli Mgr. Art. Ľuboslav Paľo a Mgr. Timotea Vráblová, PhD.

Seminár a tvorivé dielne končili neskoro popoludní, aby na ne nadviazalo ďalšie príjemné stretnutie. Pri príležitosti okrúhleho životného jubilea sme pripravili nášmu rodákovi Petrovi Čáčkovi darček, prevkapanie – prezentáciu jeho personálnej bibliografie.

Priateľské stretnutie účastníkov, organizátorov a predstaviteľov mesta bolo príjemnou bodkou za bohatým a aj náročným dňom.

Tretí deň pokračovali Dni detskej knihy 2006 v regióne a delegáciu prijal primátor mesta Hanušovce nad

Topľou. Stretnutia v Hanušovciach a okolí boli rovnako príjemné, srdečné a deti mali rovnako žiariace oči a zvedavé otázky na školách aj v knižnici, ako kdekoľvek inde na Slovensku, len boli omnoho šťastnejšie, pretože priradiť v jeden deň toľkým známym menám ich skutočné tváre, stisnúť ruku a môcť sa porozprávať, to je nezabudnuteľná chvíľa.

Rozlúčkový obed, posledné objatia, slová vďaky i priatia do nasledujúcich dní. A potom už delegáciu čakala len dlhá cesta domov.

Doznievali v nás zážitky zo stretnutí, regionálne médiá priniesli o podujatí množstvo informácií, fotografie zachytili dôležité momenty a ešte niekoľko týždňov sme vychutnávali slová uznania i vďaky. To najdôležitejšie sa stalo až potom, po niekoľkých dňoch a týždňoch, keď deti prichádzali do knižnice a žiadali si knihy tých autorov, s ktorými sa stretli, aby na oblohe ich detstva zažiarila hviezda, ktorá rozsvietila ich život. Presne tak, ako to v závere posolstva napísal Ján Uličiansky: **Hviezdy sú knihami na nočnej oblohe a rozsvetujú tmú.**

Prajme si spoločne, aby sa nočná obloha knižničného neba neustále zapalovala novými hviezdami a hviezdíčkami a aby sme ich krásu a čaro dokázali neustále objavovať.

Rok Ľudovíta Štúra v Dolných Zeleniciach

Táto udalosť bola príležitosťou Obcej knižnice i Základnej školy v Dolných Zeleniciach vrátiť sa k odkazu našich národných dejín a usporiadať na túto tému výstavu. Chceli sme osobnosť Ľ. Štúra sprístupniť našej najmladšej generácii viacej, než na to doteraz bola príležitosť, a zdá sa, že sa to podarilo. Poďakovanie patrí riaditeľke školy D. Kovačikovej a učiteľke A. Tassiovej, ktoré táto myšlienka zaujala, aj pracovníkom múzea Ľ. Štúra v Modre, ktorí nám darovali na výstavu plagáty, brožúry, fotodokumenty, obrazový materiál a fotografie, ktorými bola výstava doplnená.

Žiaci sa po tomto oslovení náročnejšie venovali štúdiu dejepisu a literatúry. Inšpirovala ich aj návšteva múzea v Martine a výstava kníh so štúrovskou literatúrou v knižnici. Žiaci vyšších ročníkov pri uskutočňovaní výstavy Ľ. Štúra pomáhali, hľadali obrazový materiál, na internete hľadali a vytlačili výstižné výroky národných buditeľov, dokonca upratovali priestory. Študenti stredných škôl zostrojili mapu s pôsobiskom života, práce a odboja štúrovskej generácie a pripravili úryvky z diel štúrovských básnikov.

Výstava bola otvorená týždeň. Nechýbal tam ani kútik ľudových krojov, výšiviek, náradia, obživy a úradných listín z obdobia Ľ. Štúra.

Pokračovaním bol kvíz o živote a diele Ľ. Štúra a ostatných národných buditeľov, odbojovom hnutí a štúrovskej literatúre, uskutočnený so žiakmi ôsmeho ročníka ZŠ „Cestovali po mape“ a hľadali príslušné pôsobiská národovcov, literárnymi hádankami si oživovali poéziu štúrovských básnikov. Príjemne zapôsobili aj hudobné nahrávky piesní (Kopala studienku) a pod. Žiaci počas celého kvízu pracovali s nadšením. Aj heslo tajničky „Veľa tvoriť, málo troviť“ symbolizovalo, že treba odkrývať históriu národa kvôli myšlienkam, ktoré sú aj pre dnešok veľmi potrebné. Po spočítaní žetónov – bodov, ktoré dostali za dobre vyriešenú úlohu, boli súťažné skupiny ohodnotené diplomami. Riaditeľka školy prípravu priebehu a aktivitu žiakov na tomto podujatí ocenila. Nasledovalo pohostenie a neformálna diskusia žiakov s učiteľmi a vedúcou knižnice.

Veríme, že aj touto akciou sme prispeli k obohateniu vedomostí a podporili národné sebavedomie našich žiakov.

Božena Mišovičová
Obecná knižnica v Dolných Zeleniciach